

Til

Medlem af Inatsisartut, Tillie Martinussen, Samarbejdspartiet - Suleqatigiissitsisut

Sendt via e-mail til: inatsisartut@inatsisartut.gl

Svar på § 37 spørgsmål nr. 268 vedr. iværksætter og turisme.

13-08-2019

Sags nr. -

I henhold til § 37 i Inatsisartuts forretningsorden har du stillet et spørgsmål til Naalakkersuisut vedr. iværksætter og turisme. Dit spørgsmål er henvist til min besvarelse, som findes i nedenstående.

Postboks 1601

3900 Nuuk

Tlf. (+299) 34 50 00

Fax (+299) 32 56 00

E-mail: isiin@nanoq.gl

www.nanoq.gl

Spørgsmål 1:

Kan Naalakkersuisut oplyse, hvilke tiltag der er igangsat for iværksættere i landet, udover Greenland Business, og SIUA INUvation?

Svar:

For at skabe bedre rammevilkår for erhvervsdrivende og iværksættere er en række love blevet ændret og moderniseret. Næringsloven er blevet forenklet og ændret, så den passer til nutidens forhold. Konkurrenceloven øger mulighederne for friere konkurrence på det grønlandske marked. Markedsføringsloven, forbyder urigtig eller vildledende markedsføring og sikrer dermed klare ramme for konkurrenternes markedsføring. Som iværksætter er det med denne modernisering af erhvervsrammerne derfor blevet lettere at etablere en virksomhed.

Derudover har man som iværksætter i Grønland mulighed for at opnå støtte og hjælp via en række forskellige erhvervsfremmetiltag. Disse tiltag reguleres via en række erhvervsfremmende love og bekendtgørelser og indeholder elementer som økonomisk støtte til bl.a. udvikling og eksport, vejledning, rådgivning og lån m.v.

For at inspirere flere til at blive iværksættere i fremtiden, finansierer Naalakkersuisut også Fonden for Entreprenørskab Kalaallit Nunaat, som arbejder for at få iværksættermetoder ind i undervisningen på alle niveauer. Der er også private tiltag for at støtte og styrke iværksætteriet, herunder Mind Your Own Business projektet.

Derudover foregår der forskellige tiltag i kommunalt regi via de kommunale erhvervsråd og Destination Manager Organisations (DMO), som bl.a. rådgiver om støtteordninger og forretningsplaner er m.v. Naalakkersuisut har også afsat 1,2 mio. kr. til hver kommune, som kommunerne i samråd med bygderne prioriterer til de ønskede projekter. Mindre erhvervsdrivere og iværksættere i bygder og yderdistrikter kan således via kommunerne få tilskud fra denne pulje.

Som et yderligere tiltag kan grønlandske turismeaktører og iværksættere få vejledning og rådgivning af Visit Greenland til at udvikle deres turismeprodukt. Visit Greenland tilbyder også, at turistoperatører kan tage med på messer og skabe netværk. For at fremme private investeringer i turismesektoren er der derudover blevet meddelt en række turismekoncessioner, som skal være med til at fremme og beskytte erhvervsdrivendes investeringer og iværksætterinitiativer.

Naalakkersuisut understøtter også fiskeri, og det er eksempelvis muligt at søge tilskud til modernisering af fiskefartøjer og til nyskabende pilotprojekter, forsøgsfiskeri eller lignende, til gavn for udvikling og udnyttelse af fiskeriressourcer. Ordningerne administreres af Departementet for Fiskeri, Fangst og Landbrug.

Naalakkersuisut arbejder også for at erhvervsdrivende på alle niveauer har bedre adgang til kapital. Derfor har grønlandske erhvervsdrivende nu mulighed for at få finansiering fra Eksportkreditfonden, Vækstfonden, Den Nordiske Investeringsbank og Den Europæiske Investeringsbank. De eksisterende støtteordninger udvides desuden yderligere, som følge af aftalen mellem regeringen og Naalakkersuisut om dansk engagement i lufthavnsprojektet i Grønland. Aftalen betyder blandt andet, at der afsættes 200 mio. kr. til kapitalindsud i Greenland Venture og Vækstfonden til fælles investeringer i Grønland. Endvidere etableres herudover en erhvervspulje på 20 mio. kr. med henblik på, at Greenland Venture og Vækstfonden inden for denne ramme bl.a. kan styrke arbejdet med at modne perspektivrige erhvervsprojekter i Grønland.

Spørgsmål 2:

Kan Naalakkersuisut oplyse, om der er igangsat særlige tiltag for iværksættere, nystartede firmaer og mindre firmaer (1-10 ansatte og enkeltmandsvirksomheder), som starter i turistbranchen?

- I bekræftende fald, hvilke tiltag?

Svar:

Greenland Business tilbyder på vegne af Naalakkersuisut en række støtteordninger. Ordningerne kan søges af iværksættere samt mindre og større erhvervsdrivende. Der kan eksempelvis søges støtte til produktudvikling, eksportfremmende aktiviteter, støtte til professionel konsulent bistand, is- vand og turismeprojekter. Derudover findes der mulighed for at optage mikrolån.

Støtteordningerne skal bl.a. være med til at styrke nystartede firmaer bl.a. indenfor turismebranchen. Greenland Business modtager i disse år rekordmange ansøgninger, hvilket understreger at ordningerne er populære. Stort set alle virksomheder rapporterer om positiv betydning af støtten fra Greenland Business, og støtten er ofte afgørende for om en virksomhed får igangsat en egentlig kommerciel aktivitet.

I perioden 2012-2017 er beskæftigelseseffekten som følge af erhvervsfremmeordningerne hos både Greenland Business, Visit Greenland og Greenland Venture estimeret til 668 årsværker.

Se derudover besvarelsen af spørgsmål 1.

Spørgsmål 3:

Er der særlige støtteordninger, særlige tiltag, og netværk for mindre erhvervsdrivende?
- Herunder særligt for små (under 10 medarbejdere), og enkeltmandsejede virksomheder, som ønsker at investere mindre beløb i turisme-udvikling?

Svar:

Se besvarelsen af spørgsmål 1 og 2

Spørgsmål 4:

Hvilke krav stilles der for iværksættere og innovatorer indenfor turisme-branchen, i fht. hvornår de ikke kan modtage offentlig støtte, i fald spørgsmål 3 besvares bekræftende?

Svar:

Efter Inatsisartutlov nr. 20 af 3. december 2012 om erhvervsfremme til landbaserede erhverv, fremgår en række generelle betingelser for at kunne modtage støtte.

Kravene omfatter:

- Virksomheden skal være privat og kommerciel
- Virksomheden skal være fuldt skattepligtig til Grønland
- Virksomheden skal operere inden for landbaserede erhverv
- Virksomhedens ledere må ikke være dømt for økonomisk kriminalitet eller have væsentlig gæld til det offentlige.
- Projektet må ikke modtage støtte fra andre offentlige kilder
- Projektet skal så vidt muligt benytte sig af Grønlandske leverandører
- Projektet skal foregå inden for bevillingsperioden, og aktiviteterne foregå efter der er givet tilsagn
- Der kan ikke gives støtte til drift, hvorfor der skal være en vis nyhedsværdi i projektet

Spørgsmål 5:

Hvilke kriterier uddeles støtte efter, i fald spørgsmål 3 besvares bekræftende? Og kan man søge særlig støtte til mindre virksomheder, samt enkeltmandsvirksomheder specifikt?

Svar:

Tilsagn til støtte til erhvervsfremme af landbaserede erhverv kan alene gives til fysiske personer eller selskaber, der er bosiddende eller registreret i Grønland og er fuldt skattepligtige i Grønland. Der nævnes ikke i denne lov noget specifikt om særlig støtte til eksempelvis enkeltmandsvirksomheder.

Greenland Business oplyser derudover:

”Ud over de formelle krav til projekter som søger støtte fra erhvervsfremmeordningerne, underkastes de enkelte projekter en drifts- og samfundsøkonomisk vurdering (som kræves af loven). Denne vurdering foretager et bevillingsudvalg hos Greenland Business.

Her vurderes det om ansøgeren har det nødvendige:

- Viden for at gennemføre projektet.
- Kompetencer for at gennemføre projektet.
- Om efterspørgslen er stor nok til at realisere ideen.
- Om der er tilstrækkelig finansiering til at realisere ideen.
- Om de institutionelle rammer er på plads for at realisere ideen.

Greenland Business træffer i øvrigt sin afgørelse ud fra en helhedsorienteret vurdering, som også tager højde for god forvaltningsskik, herunder mådehold med brug af offentlige midler.

Dokumentationskravet er, ifølge Greenland Business, typisk mindre for små nystartede enkeltmandsvirksomheder, i forhold til selskaber og større virksomheder.”

Se i øvrigt besvarelse i spørgsmål 4

Spørgsmål 6:

Hvilke tiltag er der eventuelt for at sikre fair konkurrence for de mindre erhvervsdrivende iværksættere, når de skal konkurrere med helt eller delvist selvstyre-ejede,- og/eller kommunalt ejede aktører indenfor deres respektive brancher?

Svar:

Der er indhentet følgende besvarelse fra Forbruger- og Konkurrencestyrelsen:

”Inatsisartut vedtog i enighed den gældende konkurrencelov i foråret 2014. Lovens overordnede målsætning er at fremme en effektiv samfundsmæssig ressourceanvendelse gennem virksom konkurrence til gavn for virksomheder og forbrugere, jf. konkurrencelovens § 1.

Der er derfor i konkurrenceloven bl.a. indført mulighed for at håndhæve konkurrenceneutralitet på de grønlandske markeder, jf. konkurrencelovens §§ 13-14. Konkurrenceneutralitet skal tjene til at sikre de private virksomheder mod urimelig konkurrenceforvridning fra erhvervsvirksomhed udøvet eller kontrolleret af offentlige myndigheder.”

Spørgsmål 7:

Er det Naalakkersuisuts opfattelse, at private erhvervsdrivende har fair og gode vilkår, og måske endda bedre vilkår, end de helt,- eller delvist offentlig ejede selskaber der arbejder med turisme?

- Med helt,- eller delvist offentligt ejede firmaer menes også rejsebureauer, hoteller, turisme-kontorer, og pakkelsesninger der udbydes i Grønland?

Svar:

Det er kun private virksomheder, der kan opnå støtte i henhold til lov om erhvervsfremme.

Naalakkersuisuts overordnede målsætning med udstedelsen af eksempelvis koncessioner til turismeformål er at understøtte den private investeringslyst i turismen. Samtidig ønsker Naalakkersuisut at bane vejen for, at den fastboende del af befolkningen får bedre mulighed for at kunne deltage i turismen, for derigennem at

sikre at den fastboende del af befolkningen ligeledes får større økonomisk udbytte af turismeerhvervet.

Med koncessionstillet har Naalakkersuisut således ønsket at skabe bedre rammer for private erhvervsdrivende i tråd med den nationale sektorplan for turisme, hvilket har været efterspurgt.

Se i øvrigt besvarelse i spørgsmål 6

Spørgsmål 8:

Hvilke kontrolinstanser har Naalakkersuisut for at sikre, at der ikke sker konkurrenceforvridning?

- Her tænkes på helt,- eller delvist selvstyrejede selskaber vs. de private initiativtagere.

Svar:

Der er indhentet følgende besvarelse fra Forbruger- og Konkurrencestyrelsen:

"Konkurrencenævnet kan som tilsynsmyndighed påbyde konkurrenceforvridende offentlig støtte til bestemte former for erhvervsvirksomhed bragt til ophør, hvor denne støtte ikke har hjemmel i offentlig regulering, jf. konkurrencelovens § 12.

Konkurrencelovens § 13 giver herudover mulighed for, at offentlige myndigheder kan påbydes at ophøre med at udøve erhvervsaktiviteter, der kan være skadelige for konkurrencen på et givent marked. Efter konkurrencelovens § 14 kan sådanne påbud ligeledes rettes mod bl.a. virksomheder, som offentlige myndigheder har en bestemmende indflydelse på.

Der kan gives forbud efter konkurrencelovens § 13 allerede hvis det vurderes, at en offentlig erhvervsaktivitet kan forvride forudsætningerne for en effektiv konkurrence, eller kan hæmme udviklingen af forudsætningerne for en effektiv konkurrence.

Forbud kan dog ikke nedlægges vedrørende offentlig erhvervsvirksomhed, der har hjemmel i lov eller anden offentlig regulering, jf. konkurrencelovens § 13, stk. 2, sml. § 2, stk. 2.

Bestemmelserne skal give bedre muligheder for at effektivisere konkurrencen på markeder, hvor offentlig erhvervsvirksomhed konkret vil kunne forvride forudsætningerne for en effektiv konkurrence, eller tjene til at hæmme forekomsten eller udviklingen af sådanne forudsætninger.

Bestemmelserne er således omvendt ikke udtryk for et ønske om et generelt forbud mod offentlig erhvervsvirksomhed, da der kan findes markeder, hvor offentlig erhvervsaktivitet er uproblematisk eller vil være konkurrenceskabende."

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Med venlig hilsen

Jess Svane